

NHIỀU VẤN ĐỀ MỚI ĐẶT RA SAU 10 NĂM THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT 29-NQ/TW

NGÀY 2/4/2024, BAN TUYÊN GIÁO TRUNG ƯƠNG PHỐI HỢP VỚI ĐHQGHN TỔ CHỨC TỌA ĐÀM KHOA HỌC “BỐI CẢNH VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ MỚI ĐẶT RA SAU 10 NĂM THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT SỐ 29-NQ/TW VỀ ĐỔI MỚI CĂN BẢN, TOÀN DIỆN GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO; ĐỊNH HƯỚNG VÀ NHỮNG GIẢI PHÁP ĐỘT PHÁ”.

 MINH KHANG

Phát biểu khai mạc tọa đàm, đồng chí Vũ Thanh Mai, Phó Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương nhấn mạnh, Nghị quyết 29-NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo có ý nghĩa đặc biệt quan trọng đối với sự nghiệp giáo dục nước nhà, có tác động sâu rộng tới các cấp, các ngành, các tầng lớp nhân dân. Đây là Nghị quyết toàn diện, có nhiều đột phá trong việc chấn hưng nền giáo dục, được giới chuyên gia trong nước và quốc tế đánh giá cao.

Hiện nay, Trung ương đang tiến hành tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW. Đây là hoạt động rất quan trọng, mang lại nhiều ý nghĩa cả về lý luận và thực tiễn; đánh giá toàn diện, sâu sắc, công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện Nghị quyết của các cấp ủy đảng, chính quyền; kết quả đạt được và những hạn chế, yếu kém; đồng thời đề ra phương hướng, nhiệm vụ, giải pháp mới nhằm đẩy

nhANH tiến độ đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.

Đề cập tới những bất cập trong việc đưa chính sách giáo dục vào đời sống, TSKH. Phạm Đỗ Nhật Tiến - chuyên gia cao cấp về giáo dục cho rằng, Việt Nam đối diện hai thách thức cơ bản trước yêu cầu chuyển đổi giáo dục theo tinh thần đổi mới căn bản và toàn diện. Thứ nhất, trong một thế giới ngày càng biến động, bất định và khó lường gây nên bởi cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 thì phản ứng chính sách của Việt Nam trong lĩnh vực giáo dục còn chậm, và nếu có thì nhiều chính sách còn nặng về mong muốn, thiếu sự hỗ trợ của các phân tích chuyên sâu. Thứ hai, việc tổ chức thực hiện, giám sát và đánh giá chính sách còn nhiều yếu kém, bất cập. Nguyên nhân của các vấn đề còn tồn tại là hạn chế về nhận thức và hạn chế về năng lực trong xây dựng chính sách và tổ chức thực hiện chính sách.

Ông cũng đưa ra khuyến nghị về việc xây dựng chính sách và tổ chức thực hiện chính sách trong việc tổ chức thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng về giáo dục. Theo đó, cần đảm bảo có sự thống nhất nhận thức về chủ trương đối với từng vấn đề đặt ra, từ những khái niệm cơ bản, đến lợi ích và rủi ro, cơ hội và thách thức, lý luận và thực tiễn. Cần khảo sát đánh giá đúng hiện trạng để có sự nhận diện đúng khoảng cách giữa hiện trạng với mục tiêu mong muốn để có giải pháp thực hiện phù hợp. Cần có sự lựa chọn ưu tiên, có trọng tâm, trọng điểm, tránh dàn trải, đảm bảo cân bằng giữa nhiệm vụ, giải pháp với nguồn lực để đảm bảo tính khả thi. Cần nâng cao trách nhiệm giải trình của các bộ, ngành trong quan hệ phối hợp đi đôi với cơ chế giám sát và đánh giá dựa trên hệ thống dữ liệu khách quan, tin cậy và minh bạch để đảm bảo chính sách được thực hiện đến nơi đến chốn.

Hiệu trưởng Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn, ĐHQGHN Hoàng Anh Tuấn bày tỏ, bối cảnh mới mang lại nhiều cơ hội đi cùng với những khó khăn, thách thức đối với ngành khoa học cơ bản, đòi hỏi cần có định hướng rõ ràng hơn. Khẳng định vai trò nền

tăng của khoa học cơ bản trong phát triển khoa học công nghệ đặc biệt là những công nghệ mới mang tính đột phá, GS. Hoàng Anh Tuấn cho rằng, xã hội vẫn chưa nhìn nhận đúng vai trò của khoa học cơ bản từ đó chưa có sự quan tâm đúng mức từ cộng đồng cũng như từ góc độ chính sách.

PGS.TS Vũ Văn Phúc, Phó Chủ tịch Hội đồng khoa học Các cơ quan đảng Trung ương đề xuất, bên cạnh việc tiếp tục tham mưu để hoàn thiện hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam, cần tập trung chỉ đạo đưa vấn đề giáo dục giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam vào trong hệ thống giáo dục quốc dân, từ giáo dục phổ thông tới đại học, trong các học viện để xây dựng nhân cách, đạo đức học sinh, sinh viên, học viên, xây dựng đời sống văn hóa tinh thần lành mạnh.

GS.TSKH Nguyễn Đình Đức đã chỉ ra những thành tựu tiêu biểu sau 10 năm thực hiện Nghị quyết 29 về "Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế". Ông cho rằng, trước hết, có thể đánh giá giáo dục đại học Việt Nam đã nhanh chóng hội nhập, tiếp cận các chuẩn mực quốc tế mà minh chứng rõ nhất cho nhận định này là những kết quả trong việc kiểm định chất lượng giáo dục đại học, xếp hạng đại học. Chuyển biến đột phá về chất lượng, tiềm lực khoa học công nghệ cũng là một trong những thành tựu của việc thực hiện Nghị quyết 29-NQ/TW.

Cũng theo GS.TSKH Nguyễn Đình Đức, thực hiện Nghị quyết 29-NQ/TW, bên cạnh các chương trình đào tạo chuẩn, Bộ GD&ĐT đã chỉ đạo các trường đại học tích cực triển khai các chương trình đào tạo tài năng, tiên tiến để đào tạo, bồi dưỡng nhân tài; chuyển dịch nhanh và mạnh mẽ cơ cấu ngành nghề đáp ứng yêu cầu cách mạng công nghiệp 4.0. Cùng với đó, tự chủ đại học được triển khai nhanh chóng, sâu rộng và trên nhiều mặt. Để nâng cao chất lượng giáo dục đại

học, GS.TSKH Nguyễn Đình Đức cho rằng cần phải nâng cao chất lượng và làm tốt ở tất cả các khâu: tuyển sinh đầu vào; chương trình đào tạo; tổ chức giảng dạy và quản lý đào tạo, quản trị đại học (bao gồm các điều kiện đảm bảo chất lượng; đội ngũ, cơ sở vật chất, kiểm tra đánh giá); và chuẩn đầu ra. Đồng thời, cần tích cực hơn trong chuyển đổi số và chú trọng phát triển khối kiến thức STEM ở bậc đại học.

Phát biểu tại tọa đàm, Phó Giám đốc ĐHQGHN Nguyễn Hoàng Hải đánh giá, về cơ bản những ý kiến đóng góp của đại diện lãnh đạo một số cơ sở giáo dục đại học, các chuyên gia, nhà khoa học đã nêu bật được những điểm được và chưa được của giáo dục đại học Việt Nam trong quá trình triển khai thực hiện Nghị quyết 29-NQ/TW. Ông cũng đề nghị cần đưa ra những con số thống kê cụ thể hơn để kết quả của buổi tọa đàm ngoài việc góp phần tiến hành tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW còn góp phần củng cố cơ sở khoa học cho việc đề xuất chủ trương, chính sách mới phát triển giáo dục và đào tạo ở Việt Nam trong Văn kiện Đại hội XIV của Đảng.

Tại buổi tọa đàm, các đại biểu đã

đi sâu vào phân tích, thảo luận những vấn đề mới đặt ra đối với giáo dục Việt Nam sau 10 năm thực hiện Nghị quyết 29-NQ/TW. Trong đó, tập trung trao đổi về đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao trong các lĩnh vực khoa học, công nghệ, kỹ thuật, toán học (Nguồn nhân lực STEM); giáo dục thích ứng với cách mạng về trí tuệ nhân tạo; giáo dục gắn với giải pháp nâng cao hiệu quả triển khai chủ trương, đường lối của Đảng trên lĩnh vực giáo dục và đào tạo; đặc trưng của nền giáo dục Việt Nam trong điều kiện kinh tế thị trường, định hướng xã hội chủ nghĩa; những vấn đề về mô hình đại học quốc gia, đại học vùng tại Việt Nam; chính sách giáo dục không vì lợi nhuận; vấn đề đào tạo giáo viên thích ứng với kỷ nguyên số; cơ hội, thách thức phát triển khoa học tự nhiên, khoa học xã hội và nhân văn trong giai đoạn mới.

Song song với đó, các đại biểu cũng phân tích, thảo luận các giải pháp đột phá, then chốt; các ưu tiên; những đầu tư trọng tâm, trọng điểm để phát triển giáo dục và đào tạo Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.